

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар

044-74/

30 беттің 1беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР

Пән: Пародонтология

Пән коды: Раг 3304

ББ атауы: 6В10103 "Стоматология"

Оқу сағаттарының/ кредиттердің көлемі- 150 сағат/5кредит

Курсы - 3, оқу семестрі: 6

Тәжірибелік сабақтар-35

Шымкент 2023ж

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
MEDISINA
AKADEMIASY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY
АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы

044-74/

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар

30 беттің 2беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар «Пародонтология» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленді және кафедра отырысында талқыланды.

Хаттама № 11 « 14. » 06. 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі: м.ғ.к., доцент м.а. Л.О.Кенбаева

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 3беті

№1 сабақ

1.Тақырыбы:Анатомиялық-физиологиялық және гистологиялық ерекшеліктері, пародонт тіндерінің қызметі.

2.Мақсаты: пародонт ауруларының таралуын, терминологиясын зерттеу. Бар пародонтальды кешен туралы түсінік.

3.Оқыту міндеттері: пародонт ауруларының таралуы мен құрылымын білу халықтың әртүрлі топтарында диагностикалық және емдік-профилактикалық іс-шараларды өткізуді дұрыс жоспарлауға мүмкіндік береді.

1 практикалық сабақ тақырыбын тұжырымдау.

2 білім алушылардың сабақ тақырыбы бойынша жазбаша тест тапсырмасын орындауы.

3 сабақ тақырыбы бойынша сұрақтарды ауызша талдау;

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

1.Пародонтальды кешен туралы түсінік.

2.Қызыл иек шырышты қабығының, пародонттың, альвеолярлы процестің сүйек тінінің, тіс түбірінің цементінің анатомиялық-гистологиялық құрылымы.

3.Пародонтальды кешен тіндерінің функциялары.

4.Гингивальды бороз, адгезия эпителийі, маргиналды, альвеолярлы қызыл иек туралы түсінік,

бос және бекітілген қызыл иек.

5.Гингивальды сұйықтық-құрамы, қасиеттері, нормадағы және патологиялық жағдайдағы маңызы. Сабақты өткізу форматы: бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, схемалар, кестелер, кәсіби терминдердің глоссарийін құрастыру, мұғалімнің жұмысын бақылау. Меңгерілетін практикалық дағды нөмірі -1,2,3,4. Сабаққа дейін бейнеконференция түрінде және платформада өткізіледі dis.kaznmu.kz (Moodle)

6.Пародонтты жабдықтау, иннервациялау.

7.Пародонт функциялары

5.ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ ,ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ:

түсіндіру, демонстрация; бейне конференц-байланыс, бейне-дәріс, шағын топтарда жұмыс істеу; сабақ тақырыбы бойынша оқу презентациясымен жұмыс, онлайн және офлайн режимде оқу кеңестері, альбомдарда жұмыс істеу.

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7. Әдебиет

1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8 бақылау тапсырмалар:

Практикалық дағдыларды меңгеру СӨЖ бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы формативті бағалау:

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 4беті

"Пародонт құрылымы" тақырыбында эссе жазыңыз.
 СӨЖ бақылау: формативті бағалау

№ 2 сабақ.

1. Тақырыбы: "Пародонт аурулары. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі. Терминология".

2. Мақсаты: пародонт ауруларының этиологиясы мен патогенезін зерттеу.

3. Оқыту міндеттері: пародонт ауруларының этиологиясы мен патогенезін білу дәрігерге дұрыс диагноз қоюға, этио - және патогенездің барлық буындарына әсер ететін емдеу жоспарын құруға мүмкіндік береді. Алдын алу шараларын жүргізу кезінде этиологиялық факторларды жою немесе әлсірету өзекті болып табылады.

4. САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ

- Пародонт тіндерінде дамиды патологиялық процестердің систематикасы.
- Пародонт тіндеріндегі қабыну және қабыну-деструктивті процестердің этиологиясы мен патогенезі.
- Пародонт тіндеріндегі дистрофиялық процестердің этиологиясы мен патогенезі.
- Пародонттың идиопатиялық ауруларының этиологиясы мен патогенезі.
- Пародонтальдіальды ісік тәрізді аурулардың этиологиясы мен патогенезі.

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, диаграммалар, кестелер, кәсіби терминдердің глоссарийі, мұғалімнің жұмысын бақылау.

6. Сабақты бағалау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау:

7. Әдебиет

1. Е.В.Боровский. С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2. Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3. Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4. Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8. СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СРС үшін тапсырмалар:

"Пародонттың қабыну ауруларының Этиопатогенезі" тақырыбына 10 тест жасаңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау сабақ соңында студент қабілетті болады:

- пародонт тіндерінде дамиды патологиялық процестерді жүйелеу;
- пародонтальды кешен тіндеріндегі патологиялық процестердің себептері мен даму механизмдерін түсіндіру;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 5беті

- кәсіби терминологияны қолдану – микробтық бляшка, биофильм, бляшка, тіс тастары, гингивит, пародонтальдіит, пародонт ауруы, пародонттың идиопатиялық аурулары, пародонттың ісік тәрізді аурулары;
- пародонттың қабыну ауруларының этиопатогенезінің сызбасын жасаңыз;

№ 3 сабақ.

1.Тақырыбы: Пародонт ауруы бар науқастарды тексеру әдістері. Клиникалық зерттеу әдістері, пародонт жағдайын индекстік бағалау. Пародонт ауруларын зерттеудің зертханалық, функционалдық әдістері.

2.Мақсаты: студенттерді пародонт ауруы бар науқасты тексерудің негізгі және қосымша әдістерін тізімдеуге үйрету;

3.ОҚЫТУ МІНДЕТТЕРІ:

- пародонт ауруы бар науқастың сауалнамасының реттілігін сипаттаңыз;
- пародонт ауруы бар науқаста визуалды тексерудің реттілігін, тіс-қызылиекті бекітуді зондтау техникасын, пародонтальды қалтаның тереңдігін, тістердің қозғалғыштығын сипаттаңыз;
- ауыз қуысының гигиенасы деңгейін және пародонт тіндерінің күйін сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын сипаттаңыз;
- ауыз қуысының гигиеналық жағдайын индекстік бағалау нәтижелерін бағалау;
- пародонт тіндерінің жағдайын арнайы сынамалар мен индекстік бағалау нәтижелерін бағалау;
- пародонт ауруы бар науқасты тексерудің зертханалық, рентгенологиялық және функционалдық әдістерінің нәтижелерін бағалау;
- пародонт ауруы бар науқасты тексеру әдістерінің таксономиясының сызбасын жасаңыз;
- пародонт ауруы бар науқасқа сауалнама жүргізу;
- тіс-қызылиекті бекітуді зондтау, пародонт қалтасының тереңдігін, тістердің қозғалу дәрежесін анықтау техникасын қолдану;
- ауыз қуысының гигиеналық жай-күйін және пародонт тіндерінің жай-күйін сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын қолдану;
- пародонт ауруы бар науқастың амбулаториялық картасын толтырыңыз.

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

- Пародонт ауруы бар науқасты тексеру әдістерінің жүйелілігі.
- Зерттеудің негізгі әдістері. Пародонт патологиясы бар науқасты сұрау. Пародонт тіндерін визуалды тексеру-қызыл иекті тексеру, тіс-қызыл иектің бекітілуін зондтау, пародонтальды қалтаның тереңдігін анықтау, тістердің қозғалғыштығын анықтау, қызыл иекті пальпациялау.
- Зерттеудің қосымша әдістері-Шиллер-Писарев, Айнамо, бензидин, формалин және вакуумдық сынама алу.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 6беті

- Ауыз қуысының гигиенасы мен пародонт жағдайын индекстік бағалау: Грин-Вермиллион және Федоров-Володкинаның гигиеналық индекстері, РМА сағызының қабынуының таралуы мен қарқындылығының индексі, Расселдің пародонтальды индексі.

- Зертханалық зерттеу әдістері: Жалпы клиникалық, микробиологиялық, цитологиялық, рентгенологиялық және функционалды.

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: стоматологиялық кабинет жағдайында пародонт ауруы бар науқастан сұрау және тексеру, бейне дәрістер көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің сызбаларын, кестелерін, глоссарийін жасау, мұғалімнің жұмысын бақылау.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау және тестілеу

7. Әдебиет

1. Е.В.Боровский. С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2. Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3. Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4. Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8. Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы формативті бағалау

1. Периодонтиті бар науқасты тексеру схемасын жасаңыз.
2. Пародонт ауруы бар науқастарды тексерудің негізгі әдістері.
3. Қосымша зерттеу әдістері.

№4 сабақ

1. Тақырыбы: Гингивиттің клиника, патологиялық анатомия, диагностика, дифференциалды диагностикасы.

2. Мақсаты: студенттерді катаральды, ойық жаралы және гипертрофиялық гингивиттің клиникалық белгілерін анықтауға үйрету.

3. Оқу міндеттері: гингивиттің нозологиялық формаларын тізімдеу;

- катаральды, ойық жаралы және гипертрофиялық гингивиттің клиникалық белгілерін тізімденізі;
- гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларында қызыл иектіндеріндегі құрылымдық өзгерістерді сипаттаңыз;
- гингивиттің әртүрлі нозологиялық формалары бар науқасты тексерудің зертханалық, рентгенологиялық және функционалды әдістерінің нәтижелерін бағалау;
- гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларында арнайы сынамалар мен индекстердің нәтижелерін бағалау;
- гингивиттің әртүрлі нозологиялық түрлерін диагностикалау;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 7беті

- гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларын басқа ұқсас аурулармен ажыратыңыз.
- гингивиттің әртүрлі формалары бар науқастың клиникалық белгілерінің таксономиясының сызбасын жасаңыз;
- гингивитпен ауыратын науқасқа сауалнама жүргізу және тексеру;
- гингивитпен ауыратын науқасты тексеру жоспарын жасаңыз;
- ауыз қуысының гигиеналық жай-күйін және қызыл иеккүйін сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын қолдану;
- гингивитпен ауыратын науқастың амбулаториялық картасын толтырыңыз.

Әдебиет, оның ішінде электрондық ресурстар:

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

- Гингивиттің анықтамасы, гингивиттің жіктелуі.
- Гингивиттің этиопатогенетикалық факторлары.
- Гингивиттің жалпы дифференциалды диагностикалық белгілері.
- Гингивиттің әртүрлі клиникалық түрлеріндегі патоморфологиялық өзгерістер.
- Клиника, катаральды гингивиттің диагностикасы және оның өршуі.
- Катаральды гингивиттің дифференциалды диагностикасы.
- Клиника, гипертрофиялық гингивиттің диагностикасы.
- Гипертрофиялық гингивиттің дифференциалды диагностикасы.
- Клиника, ойық жаралы гингивиттің диагностикасы.
- Ойық жаралы гингивиттің дифференциалды диагностикасы.

5. Оқыту және оқыту әдістері,технологиялары: гингивитпен ауыратын науқастан сұрау және тексеру, гингивитпен ауыратын науқасты тексеру жоспарын жасау, гингивиттің диагностикасы және дифференциалды диагностикасы, бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің схемаларын, кестелерін, глоссарийін жасау, мұғалімнің жұмысын бақылау.

Менгерілетін практикалық дағды нөмірі -13,14,15,16,18,21. Сабаққа дейін бейнеконференция түрінде және платформада өткізіледі dis.kaznmu.kz (Moodle)

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7.Әдебиет

- 1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019
 - 2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.
 - 3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.
- Қосымша:
- 4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8.Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау: периодонтитпен ауыратын науқасты тексеру схемасын жасау.

2. Пародонт ауруларының жіктелуін жазыңыз.
3. Пародонт ауруы бар науқастарды тексерудің негізгі әдістері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 8беті

4. Қосымша зерттеу әдістері

Альбомда гингивиттің нозологиялық формаларының систематикасы, гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларының дифференциалды диагностикасы сызбаларын сызыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨС үшін тапсырмалар:

Периодонтопатогенді микробтық кешен бойынша кесте жасаңыз, анықтау, жіктеу, патогендік қасиеттері, сәйкестендіру әдістері.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

№5 сабақ

1.Тақырыбы: Пародонтиттің клиника, патологиялық анатомия, диагностика, пародонтиттің дифференциалды диагностикасы.

2.Мақсаты: сабақ соңында студент қабілетті болады:

- пародонтит ұғымын анықтаңыз;
- әр түрлі ауырлықтағы созылмалы жалпыланған пародонтиттің клиникалық белгілерін тізімденіз;
- созылмалы жалпыланған пародонтиттің әртүрлі ауырлық дәрежесіндегі пародонт тіндеріндегі құрылымдық өзгерістерді сипаттаңыз;
- әр түрлі ауырлықтағы созылмалы жалпыланған пародонтиттің өршуінің клиникалық белгілерін тізімденіз;
- жедел локализацияланған пародонтиттің клиникалық белгілерін тізімденіз;

3.Оқыту міндеттері: пародонтитпен ауыратын науқасты тексерудің зертханалық, рентгенологиялық және функционалдық әдістерінің нәтижелерін бағалау;

- пародонтит кезінде арнайы сынамалар мен индекстердің нәтижелерін бағалау;
- созылмалы жалпыланған пародонтитті, оның өршуін, абсцесс ағымын диагностикалау;
- созылмалы жалпыланған пародонтитті басқа ұқсас аурулармен ажыратыңыз;
- пародонтитпен ауыратын науқастың клиникалық белгілерінің таксономиясының сызбасын жасаңыз;
- пародонтитпен ауыратын науқасқа сауалнама жүргізу және тексеру;
- пародонтитпен ауыратын науқасты тексеру жоспарын жасаңыз;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 9беті

- ауыз қуысының гигиеналық жағдайын және пародонтитпен ауыратын науқаста пародонт жағдайын сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын қолдану;
 - пародонтитпен ауыратын науқастың амбулаториялық картасын толтырыңыз.
- Әдебиет, оның ішінде электрондық ресурстар:

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ

- 1.пародонтиттің анықтамасы, систематика.
- 2.пародонтиттің дамуының этиопатогенетикалық факторлары.
- 3.пародонтиттің әртүрлі ауырлық дәрежесіндегі пародонт тіндеріндегі патоморфологиялық өзгерістер.
- 4.пародонтиттің жалпы дифференциалды диагностикалық белгілері.
- 5.Жедел локализацияланған пародонтиттің клиникасы, диагностикасы.
- 6.Клиника, әртүрлі ауырлықтағы созылмалы жалпыланған пародонтиттің диагностикасы.

5. Оқыту және оқыту әдістері,технологиялары: гингивитпен ауыратын науқастан сұрау және тексеру, гингивитпен ауыратын науқасты тексеру жоспарын жасау, гингивиттің диагностикасы және дифференциалды диагностикасы, бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің схемаларын, кестелерін, глоссарийін жасау, мұғалімнің жұмысын бақылау.

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7.Әдебиет

- 1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019
- 2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.
- 3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

- 4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019

8.Сабақты бақылау: формативті бағалау

СӨС үшін тапсырмалар

Тақырып бойынша 10 тест тапсырмасын жасаңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

- 1.Науқас 35 жаста, қызыл иектің қан кетуіне шағымданған (аурудың жасы 6 ай.). Тексеру кезінде: жоғарғы және төменгі жақ сүйектерінің гиперемиясы және ісінуі, периодонтальды қалталар бар. Рентгенограммада тіс аралық калқалардыңнойам пластинасының қопсытылуы байқалады. Периодонтиттің ауырлығын анықтаңыз.
2. Панорамалық рентгенограмманы талдау кезінде мыналар анықталады: жақтың сүйек тінінің үлкен топсалы құрылымы, периодонтальды қабықтың кенеюі, сүйек тінінің тіс аралық септумның 1/2 бөлігіне біркелкі резорбциясы.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 10беті

Альвеолярлық процестің өзгеру дәрежесін және периодонтиттің ауырлығын анықтаңыз.

№6 сабақ

1.Тақырыбы:Пародонт ауыруының клиника, патологиялық анатомия, диагностика, пародонт ауыруының дифференциалды диагностикасы.

2.Мақсаты:Сабақ соңында студент қабілетті болады:

- пародонт ауруы ұғымын анықтаңыз;
- пародонт ауруының клиникалық белгілерін тізімдеңіз;
- пародонт ауруындағы пародонт тіндеріндегі құрылымдық өзгерістерді сипаттаңыз;
- әр түрлі ауырлықтағы пародонт ауруының клиникалық белгілерін тізімдеңіз;
- пародонт ауруын диагностикалау;
- пародонт ауруын басқа ұқсас аурулармен ажыратыңыз.
- пародонт ауруы бар науқастың клиникалық белгілерінің таксономиясының сызбасын жасаңыз;
- пародонт ауруы бар науқасты тексеру жоспарын жасаңыз;
- пародонт ауруы бар науқасқа сауалнама жүргізу және тексеру;

3.Міндеттері: ауыз қуысының гигиеналық жағдайын және пародонт ауруымен ауыратын науқастың пародонт жағдайын сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын қолдану;

- пародонт ауруы бар науқастың амбулаториялық картасын толтыру; әдебиет, оның ішінде электрондық ресурстар:

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ

- 1.Пародонт ауруының анықтамасы, систематика.
- 2.Пародонт ауруының дамуының этиопатогенетикалық факторлары.
- 3.Пародонт ауруындағы пародонт тіндеріндегі патоморфологиялық өзгерістер.
- 4.Пародонт ауруының жалпы дифференциалды диагностикалық клиникалық белгілері.
- 5.Клиника, жеңіл, орташа және ауыр пародонт ауруының диагностикасы.
- 6.Пародонт ауруының дифференциалды диагностикасы.
- 7.Пародонт ауруының нәтижесі мен асқынуы

5. Оқыту және оқыту әдістері,технологиялары: пародонтитпен ауыратын науқастан сұрау және тексеру, периодонтитпен ауыратын науқасты тексеру жоспарын жасау, пародонтитті диагностикалау және дифференциалды диагностикалау, бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің сызбаларын, кестелерін, глоссарийін жасау, мұғалімнің жұмысын бақылау.

Меңгерілетін практикалық дағды нөмірі -20,25,29. Сабаққа дейін бейнеконференция түрінде және платформада өткізіледі dis.kazntmu.kz (Moodle)

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7.Әдебиет

- 1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 11беті

2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019

8.Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау:

Альбомға пародонт ауруының жіктелу схемасын, пародонт ауруының патоморфологиялық көрінісін, пародонт ауруының дифференциалды диагностикасын салыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨС үшін тапсырмалар:

Тақырып бойынша 3 ситуациялық тапсырма жасаңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.міндетті:

№7 сабақ

1. ТАҚЫРЫП.

Қызыл иек рецессиясы. Периодонталді атрофия: клиника, диагностика, емдеуді жоспарлау.

2. МАҚСАТЫ.

дидактикалық - студенттерді диагностика негіздерін зерделеуге ынталандыру, қызыл иек рецессиясы және периодоналды атрофиясы бар пациенттерді емдеуді жоспарлау.

әдістемелік - студенттерді емдеуді диагностикалаудың әдістемелік принциптерін және қызыл иек рецессия мен периодонталді атрофияның профилактикасын үйрету.

ғылыми – қызыл иек рецессиясы және периодоналды атрофиясы бар пациенттерді диагностикалау және емдеуді жоспарлау кезінде студенттерде ғылыми негізделген клиникалық ойлауды қалыптастыру.

3. ОҚЫТУДЫҢ МІНДЕТТЕРІ:

БІЛУ	ЖАСАИ БІЛУ
-------------	-------------------

1. Л.Н. Дедованың (2002- 2012) қызыл иек рецессиясының жіктелуі
2. Қызыл иек рецессия дамуына ықпал ететін факторлар, клиникалық белгілері.
3. Қызыл иек рецессияның диагностикалық критерийлері
4. Л.Н. Дедованың (2002- 2012) периодонтальды атрофияның жіктелуі.
5. Периодонтальды атрофияның дамуына ықпал ететін факторлар.
6. Периодонтальды атрофияның клиникалық белгілері.

1. Қызыл иек рецессиясы бар пациентке тексеру жүргізу (оқытушының көмегімен).
2. Қызыл иек рецессиясы диагнозын қою кезінде жіктеу терминдерін қолдану (оқытушының көмегімен).
3. Қызыл иек рецессиясы бар пациенттерді емдеу жоспарын жасау (оқытушының көмегімен).
4. Периодонтальды атрофиясы бар пациентке тексеру жүргізу (оқытушының көмегімен).
5. Периодонтальды атрофия диагнозын қою кезінде жіктеу терминдерін қолдану (оқытушының көмегімен).
6. Кезеңдік атрофиясы бар пациенттерді емдеу жоспарын жасау (оқытушының көмегімен).

4. САБАҚҚА ДАЙЫНДАЛУҒА АРНАЛҒАН СҰРАҚТАР

1. Қызыл иек рецессиясы анықтамасы.
2. Периодонтальды атрофияны анықтамасы.
3. Периодонт аурулары кезінде зерттеудің негізгі және қосымша әдістері.
4. ДДҰ (1995), Л.Н. Дедова (2002-2012) периодонт ауруларын жіктелуі.
5. Периодонт тіндері, олардың қалыпты күйін анықтау.
6. Патологиялық процестер кезіндегі периодонт тіндеріндегі өзгерістердің сипаттамасы.
7. Қызыл иек рецессиясының және периодонтальды атрофияның анықтамасы, эпидемиологиясы.
8. Қызыл иек рецессияның дамуындағы әсер етуші факторлары
9. Қызыл иек рецессия және түрлері. . Клиникалық көріністері

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: пародонт ауруымен ауыратын науқасқа сауал қою және тексеру, тексеру жоспарын жасау, пародонт ауруын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау, бейнолекцияларды көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің схемаларын, кестелерін, глоссарийлерін жасау, оқытушының жұмысын бақылау.

6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау және тестілеу.

7. Әдебиет

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 13беті

Негізгі: 1. Боровский Е.В. Терапевтическая стоматология. Т.1 : учебник / Е.В.Боровский . - 3-е изд. - Алма-Ата :Newbook, 2019

2. Боровский Е.В. Терапевтическая стоматология. Т.2 :учебник / Е.В.Боровский . - 3-е изд. - Алма-Ата Newbook, 2019.

3.Боровский Е.В. Терапевтическая стоматология. Т.3: учебник / Е.В.Боровский . - 3-е изд. - Алма-Ата : Newbook, 2019.

Қосымша: 4.Максимовский, Ю. М. Терапевтическая стоматология. Кариселогия и заболевания твердых тканей зубов. Эндодонтия : руководство к практическим занятиям. учебное пособие. / Ю. М. Максимовский, А. В. Митронин ; под ред. Ю.М. Максимовского. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2019

8.Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау:

Альбомға пародонт ауруының жіктелу схемасын, пародонт ауруының патоморфологиялық көрінісін, пародонт ауруының дифференциалды диагностикасын салыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨС үшін тапсырмалар:

Тақырып бойынша 3 ситуациялық тапсырма жасаңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.міндетті:

№8 сабақ

1.Тақырыбы: Пародонттың идиопатиялық және ісікке ұқсас ауруларының клиникасы, патологиялық анатомиясы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы.

2.Мақсаты:Сабақ соңында студент қабілетті болады:

- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулар ұғымын анықтаңыз;
- ісік тәрізді және идиопатиялық пародонт ауруларындағы пародонт тіндеріндегі құрылымдық өзгерістерді сипаттаңыз;
- ісікке ұқсас пародонт ауруларының клиникалық белгілерін тізімдеңіз;
- идиопатиялық пародонт ауруларының клиникалық белгілерін тізімдеңіз;
- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық ауруларды диагностикалау;
- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық ауруларды басқа ұқсас аурулармен ажыратыңыз.
- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулары бар науқастың клиникалық белгілерінің таксономиясының схемасын жасаңыз;
- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулары бар науқасты тексеру жоспарын жасаңыз;
- пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулары бар науқасқа сауалнама жүргізу және тексеру;

3.Оқыту міндеттері: пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулары бар науқаста ауыз қуысының гигиеналық жағдайын және пародонт жағдайын сипаттайтын арнайы сынамалар мен индекстерді жүргізу техникасын қолдану;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 14беті

•пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулары бар науқастың амбулаториялық картасын толтырыңыз;

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ

1. пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулардың систематикасы.
2. пародонтальды ісік тәрізді және идиопатиялық аурулардың дамуының этиопатогенетикалық факторлары.
3. Ісік тәрізді және идиопатиялық пародонт аурулары кезіндегі пародонт тіндеріндегі патоморфологиялық өзгерістер.
4. Ісікке ұқсас аурулардың клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы.
5. Идиопатиялық аурулардың клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы.

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: пародонт ауруы бар науқасқа сұрақ қою және тексеру, тексеру жоспарын құру, пародонт ауруының диагностикасы және дифференциалды диагностикасы, бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің схемаларын, кестелерін, глоссарийін құру, мұғалімнің жұмысын бақылау. Меңгерілетін практикалық дағды нөмірі -24,25,29. Сабаққа дейін бейнеконференция түрінде және платформада өткізіледі dis.kaznu.kz (Moodle).

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу.

7.Әдебиет

- 1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019
- 2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.
- 3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8.Сабақты бақылау: жиынтық бағалау

Альбомда пародонтальды ісік және идиопатиялық аурулардың клиникалық симптомдарының таксономиясының схемаларын, патоморфологиялық көріністі, диагностиканы және дифференциалды диагностиканы сызыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨЖ үшін тапсырмалар:

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар		044-74/ 30 беттің 15беті

1.Тақырыбы Пародонт ауруларын емдеудің жалпы принциптері. Пародонт ауруларын дәрі-дәрмекпен емдеу.

2.Мақсаты: студенттерге пародонт ауруларын емдеудің жалпы принциптерін үйрету, кешенділік пен даралық ұғымын түсіндіру және пародонт ауруларын емдеуде;

3.Оқыту міндеттері: пародонт ауруларын емдеудегі жүйелілік ұғымын түсіндіру, пародонт ауруларын емдеудегі жүйелілік ұғымын түсіндіру, студенттерге гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларын жергілікті емдеудегі мақсаттарды, міндеттерді және оларды шешу жолдарын тізімдеуге үйрету;

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

1.Пародонт ауруларын емдеудің жалпы принциптері. Этиотропты, патогенетикалық және симптоматикалық терапия туралы түсінік, мәні, мәні.

2.Гингивиттің әртүрлі нозологиялық түрлерін жергілікті емдеудегі мақсаты, міндеттері және оларды шешу жолдары.

3.Гингивиттің әртүрлі нозологиялық формаларын жергілікті емдеу алгоритмдерін құру. Жедел, созылмалы және созылмалы катаральды гингивиттің өршуін жергілікті емдеу алгоритмі.

4.Гипертрофиялық гингивитті жергілікті емдеу алгоритмі.

5.Ойық жаралы гингивитті жергілікті емдеу алгоритмі.

6.Гингивитті емдеудің нәтижесі мен болжамы.

7.пародонтитті жергілікті емдеудегі мақсат, міндеттер және оларды шешу жолдары.

8.пародонтитті жергілікті емдеу әдістерінің жүйелілігі мен бағыты.

9.Пародонт ауруын жергілікті емдеу әдістерінің жүйелілігі мен бағыты.

10.Әр түрлі ауырлықтағы пародонт ауруын жергілікті емдеу алгоритмдері.

Пародонт ауруын жергілікті емдеудің нәтижесі мен болжамы. Жедел локализацияланған пародонтитті, әртүрлі ауырлықтағы созылмалы жалпыланған пародонтитті, созылмалы аурудың өршуін жергілікті емдеу алгоритмдері жалпыланған пародонтит.

11.Консервативті жергілікті емдеу, қолдану көрсеткіштері, әдістері мен дәрі-дәрмектері.

12.Хирургиялық емдеу, қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері, жүргізу техникасы.

13.Ортопедиялық және ортодонтиялық емдеу әдістері, қолдану көрсеткіштері, қолдану әдістері.

14.пародонтитті жергілікті емдеудің нәтижесі мен болжамы.

15.Пародонт ауруын жергілікті емдеудегі мақсаты, міндеттері және оларды шешу жолдары

16.Пародонттың идиопатиялық және ісікке ұқсас ауруларын жергілікті емдеудегі мақсаты, міндеттері және оларды шешу жолдары.

17.Идиопатиялық және ісікке ұқсас пародонт ауруларын жергілікті емдеу алгоритмдері.

18.Идиопатиялық және ісікке ұқсас пародонт ауруларын жергілікті емдеудегі нәтиже мен болжам.

5. Оқыту және оқыту әдістері,технологиялары:пародонт ауруы бар науқастан сұрау және тексеру, жергілікті емдеу жоспарын құру, бейне дәрістерді көрсету, альбомға сурет салу, кәсіби терминдердің сызбаларын, кестелерін, глоссарийін жасау, жергілікті емдеуге арналған рецепттерді жазу, мұғалімнің жұмысын бақылау.

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 16беті

7.Әдебиет

- 1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019
- 2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.
- 3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8.СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨЖ үшін тапсырмалар:

жұмыс кітабында гингивит, пародонтит, пародонт ауруы, идиопатиялық және ісік тәрізді пародонт ауруларын жергілікті емдеуге арналған дәрі-дәрмектерге рецепт жазыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

"Пародонттың идиопатиялық аурулары"тақырыбында эссе жазыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

№10 сабақ

1.Тақырыбы: Пародонт ауруы бар науқастарды жалпы емдеу. пародонтитті хирургиялық емдеуге арналған көрсеткіштер. Пародонт ауруы кезінде сплентинг.

2.Мақсаты: гингивиттің әртүрлі нозологиялық түрлерінде жалпы емдеуді жоспарлауға үйрету,идиопатиялық және ісік тәрізді пародонт аурулары бар науқастарды жалпы емдеу тактикасын анықтау;

3.Оқу міндеттері: амбулаториялық картаны толтыра білу ,пародонт ауруы бар науқасты емдеу жоспарын құру.

4.САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

1. Жылжымалы тістерді лигатуралық уақытша Шендеуішәдісі
2. Қайталама травматикалық окклюзияның прогрессияға әсері пародонтит
3. Жылжымалы тістерді уақытша бөлу міндеттері
4. Жылжымалы тістерді металл арматурасыз композиттік материалмен уақытша бөлу әдістемесі
5. Күшейтетін талшықтарды қолдана отырып, тістерді бөлу техникасы
- 6.Пародонт ауруларын емдеудің жалпы принциптері. Этиотропты, патогенетикалық және симптоматикалық терапия туралы түсінік, мәні, мәні.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 17беті

7.Әртүрлі нозологиялық формаларды жалпы емдеудегі мақсаты, міндеттері және оларды шешу жолдары пародонтит.

8.Пародонттың әртүрлі нозологиялық формаларын жалпы емдеу әдістерінің систематикасы мен бағыты.

Аннотация (тақырыптың қысқаша мазмұны)

Шендеуіш-бұл арнайы ортопедиялық аппараттардың көмегімен тістер тобын бір блокқа біріктіру. Осылайша, жеке тістердің қозғалғыштығының төмендеуіне және шайнау жүктемесінің барлық қалған тістерге біркелкі бөлінуіне қол жеткізіледі. Алынбалы және алынбайтын шиналардың көптеген әртүрлі конструкциялары бар. Әрекет ету ұзақтығы бойынша олар уақытша және тұрақты болып бөлінеді.

Уақытша шиналар. Бұл шиналар қысқа мерзімге қолданылады - бірнеше аптадан бірнеше айға дейін. Шендеуіш-терапевтік және хирургиялық емдеу кезінде тістерді иммобилизациялау үшін жасалады, бұл тіндердің сауығуы мен емдеу әсерін нығайту жағдайларын жақсартады. Уақытша сплинттер ортодонтиялық емдеуден кейін де қолданылады, яғни ұстау аппараттары ретінде. Сонымен қатар, осындай сплинт көмегімен қалған тістер ауыз қуысын протездеуге дайындау кезінде сақталады. Осы мақсатта уақытша сплинт ретінде бірнеше тіс жұлу кезінде қолданылатын жедел медиат протездері қолданылуы мүмкін. Медиат-протездер қалған тістерді шамадан тыс жүктемеден (шамадан тыс жүктемеден) түсіреді, қысымның бір бөлігі протез төсегінің шырышты қабығына беріледі. Мұндай протездердің сплинт элементтері қозғалмалы тістердің жеткілікті иммобилизациясы және терапевтік емдеудің тиімділігін арттырады. Медиат протездері тістерді алып тастағаннан кейін жараның жазылуына ықпал етеді. Тіс қатарларының үздіксіздігін қалпына келтіру арқылы олар көрші тістердің мешысуы мен қисаюына жол бермейді. Бірнеше рет жұлғаннан кейін тікелей (уақытша) Шендеуіш және протездеу зардап шегушілердің психикалық жарақатын жояды және олардың кәсіби міндеттерін орындауға мүмкіндік береді. Медиат-протездерден басқа, сым шиналары, сондай-ақ олардың тез қататын Пластмассадан жасалған әртүрлі конструкциялары уақытша шиналар ретінде пайдаланылуы мүмкін.

Бекітілген металл протездерді қолдана отырып, тістерді сплинттеу әдеттегі, бірақ қымбат, қиын, ұзақ, көбінесе тістің зақымдалуына қауіп төндіреді және оңай түзетілмейді. Балама әдістерді іздеу әрекеттері әртүрлі металл арматураларды, ілгектерді және сымдарды қолданды. Уақытша шиналау үшін диаметрі 0,36-1,30 мм тот баспайтын болаттан жасалған жіп сымы (ORTHODONTIC WIRE) металл арматура ретінде қолданылады. Ортодонтиялық сымның негізгі қасиеттері: кесу кезінде гүлдемейді, модельдеу кезінде өрілмейді, жоғары қаттылыққа байланысты тіс бетіне нашар бейімделеді. Жақсы адгезия үшін сымды тегістеу керек. Қазіргі уақытта композицияға бейімделген күшейтетін талшықтармен тістерді сплинттеу кең танымал болды. Бұл әдіс қымбат емес, жеңіл, жылдам, тістерге аз әсер етеді және жөндеуге болады.

Тістерді бөлу үшін күшейтетін талшықтарды қолдану пародонтальды сплинтинг пародонтальды Шендеуіш үшін ең көп таралған аймақтар-төменгі және жоғарғы фронтальды тістер. Көбінесе пародонтальды түрде қалпына келтірілген тістер әдеттегі сынған, алынбайтын протездерді қолдану үшін тым әлсіз, бірақ олардың жағдайы алып тастауды қажет етпейді. Алынбайтын протездерді қолдану арқылы

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 18беті

емдеу қаржылық және клиникалық тұрғыдан қауіпті, өйткені пародонтальды тірек құрылымының биіктігінің төмендеуі тістің өміршеңдігіне әсер ететін кішкентай фронтальды тістердің тамыр бетіндегі жүктемелерді қайта бөледі. Алайда, гингивальды жиектің анатомиясы талшықты күшейтілген композиттік сплинт үшін тамаша топографияны қамтамасыз етеді, өйткені тіс тіндерінің бір бөлігін алып тастамай, тістер арасындағы Бос орындар ашық қалады.

Жұлынған тісті қолдану арқылы сплинтинг. Тісті тұрақтандыру тірек құрылымдары қалпына келгенше қажет, күшейтетін талшықтар мен тісті қолдана отырып, композитті жаңа ғана алынған тістің алдыңғы немесе лингвальды бетіне жағуға болады. Сплинт қажет болмаған кезде оны оңай алып тастауға болады және тістің беттерін бормен өңдеу және жылтырату арқылы қалпына келтіруге болады. Ортодонтиялық әлсіреген тірек құрылымдары бар тістер. Ортодонтиялық қозғалысқа байланысты босатылған тістің тамыры көбінесе ұзақ эстетикалық сплинтті қажет етеді. Әдетте лингвальды беттерге орналастырылған Композит және күшейтетін талшықтар қажетті функцияны орындайды. Ортодонтия аяқталғаннан кейін оңтайлы карама-қарсы окклюзиялық байланыстар болмаған жағдайда, Шендеуіштістерді қысқа немесе ұзақ уақыт бойы дұрыс қалыпта ұстауға көмектеседі. Кеңістікті сақтау. Сүт және молярлар композиттік көпірге фронтальды немесе лингвальды талшықтармен бөлінуі мүмкін. Кеңістікті сақтаудың бұл түрі оңай, арзан және тез жасалады – сонымен бірге тиімді және эстетикалық жағымды.

Күшейтетін талшықты Шендеуішәдісінің артықшылықтары мен кемшіліктері
Артықшылықтары

Қарапайым, тұжырымдаманы түсіну оңай.

Өте жеңіл және жылдам техника.

Процедура дәрігердің бір қабылдауына сәйкес келеді-кейбір баламалармен салыстырғанда уақытты үнемдеу.

Тіс құрылымын айтарлықтай алып тастаудың қажеті жоқ.

Тістің түсі пациенттердің көпшілігінің эстетикалық қажеттіліктерін қанағаттандырады.

Көптеген баламалармен салыстырғанда арзан.

Талшықтардың композитпен жақсы байланысуына байланысты қолайлы беріктік.

Жақсы клиникалық ұзақ өмір сүру.

Оңай жою.

Кемшіліктері

Кейде шинаның талшықтары композиттен шығады, бұл бляшка жиналатын көптеген қол жетпейтін кеңістіктер жасайды, бұл тіс жегісі проблемасын тудыруы мүмкін.

Науқастың ыңғайсыздығы мен қанағаттанбауының алдын алу үшін композит/талшықтың көлемді комбинацияларынан аулақ болу керек.

Композиттен шыққан талшықтар жұмсақ тіндерді тітіркендіреді. Мұндай жағдайларды болдырмау үшін кәдімгі қалпына келтіру композиті немесе сұйық композитті Үстірт орналастыру керек.

Ауыз қуысының гигиенасы қиын болуы мүмкін. Тіс аралық кеңістіктер ауыз қуысының гигиенасына қол жетімді болатындай етіп жасалуы және аяқталуы керек.

Күшейтетін талшықтарды қолдана отырып, тістерді бөлу техникасы

Тістеріңізді тазалаңыз. Тастарды, бляшкаларды және басқа бөлшектерді тістердің

барлық аймақтарынан алып тастау керек, Шендеуішпроцедурасы кезінде. Тазаланбаған

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 19беті

тіс беттері сынықтарды тазартуға әкеледі. Штрипстерді, үшкір гауһар тастарды, дискілерді, пемзаны және т. б. пайдаланыңыз. Құрғақ өрісті дайындаңыз. Бұған раббердамды қолдану арқылы қол жеткізіледі. Орналастырғаннан кейін раббер ханым, Stim-U-Dent (J & J) немесе ағаш сыналар тіс аралықтарын сақтау үшін тістердің арасына орналастырылуы керек. Беткі флюоридті қабатты және 1-қадамда өткізілген бөгде бөлшектерді кетіру үшін эмаль мен дентинді кішкене конус тәрізді бормен кесіңіз. Кейде талшық/композиттің көлемді комбинациясы қажет емес деп саналса, эмальда талшықты жолақ үшін депрессия жасалады.

Эмальды маринадтаңыз және дентинді байланыстырыңыз. Дентинді байланыстыруды Мүкият орналастыру керек, өйткені шинаның едәуір көлемі дентин бетіне орналастырылған. Композиттің бірінші бөлігін интерпроксимальды түрде орналастырыңыз, тек тістердің тұрақты және дұрыс орналасуын қамтамасыз ету үшін, сондай-ақ талшық жолағын біркелкі орналастыру үшін. Талшықты жолақты орналастыру. Талшықты жолақтың қажетті ұзындығын Шендеуішаймағында стоматологиялық флосс көмегімен өлшеңіз. Талшықтарды кесу қиын болуы мүмкін. Кейбір өндірушілер арнайы құралдарды ұсынады, бірақ талшықтарды жақсы кесетін бір кескіш жүзі бар жаңа ұстараны қолдануға болады. Сондай-ақ, кейбір талшықтар кесілген кезде гүлдейді және композитті қолдануды және оны кескенге дейін жоспарланған жерде емдеуді қажет етеді. Қажетті ұзындықтағы жолақ кесілгеннен кейін, оны толтырылмаған байланыстырушы Композит арқылы қанықтырыңыз. Толтырылған қалпына келтіру композициясының аз мөлшерін орналастыруға арналған жолақтың бүйіріне қойып, емделмеген күйде қалдырыңыз. Саусақтардың күшін пайдаланып, жолақты орнына басыңыз және қатайтыңыз. Композитті сыртынан жағыңыз, модельденіз және қатайтыңыз. Донғалақтарды, штрипстерді, дискілерді, резеңке дискілерді және профилактикалық пастаны пайдаланып аяқтаңыз және жылтыратыңыз. Егер кейбір талшықтар композиттен өтсе, тілді және/немесе ерінді тітіркендіретін кедір-бұдырларды тегістеу үшін бетіне аз мөлшерде сұйық Композит жағылуы керек. Тұрақтандыратын тістерге шамадан тыс жүктеме түсірмеу үшін окклюзияны мүкият тексеріңіз. Тістерді бөлуге арналған күшейтетін талшық жүйелері

CONNECT (Kerr). Ені 2 және 3 мм өрілген полиэтилен таспасы. 91 см катушкаларда келеді. тіс бетіне нашар бейімделеді.

Dva (Dental ventures of America) жеке полиэтилен талшықтарының шоғыры. Ол 1524 см катушкаларда келеді, тіс бетіне жақсы бейімделеді.

FIBER-SPLINT (International Dental Distributor). Ені 4 мм шыны талшықтан жасалған өрілген таспа. 50 см катушкаларда келеді. тіс бетіне нашар бейімделеді-қатты.

FIBREFLEX (BioComp). "Кевлардан" жеке талшықтар шоғыры. Ол 200 см катушкаларда келеді, ол тістерге жақсы бейімделмейді. Оның сары-алтын түсі бар. Талшықтардың өте қалың шоғыры оң және теріс фактор болып табылады.

GLASSPAN (GlasSpan Inc.). Өрілген таспа ені 2 мм шыны талшық, диаметрі 1,1. 5 және 2 мм өрілген арқан. ұзындығы 8,5 см жолақтарда келеді. Тіс бетіне нашар бейімделеді.

RIBBOND (Ribbond Inc.). Ені 1, 2, 3, 4 және 9 мм полиэтиленнен жасалған өрілген таспа. Ұзындығы 22 см жолақтарда келеді. Тістерге жақсы бейімделеді.

Бүгінгі таңда бар талшықтар спектрінің ішінде өрілген талшықтар оңай жұмыс істейді. Олар кесілген кезде пішінін жақсы сақтайды және тістер мен тіс доғасының

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 20беті

қисықтарына оңай бейімделуі мүмкін; өрілген өрімдер қиғаш сызық бойымен созылған жағдайда өте жақсы бейімделеді, бірақ олар кесілген кезде гүлдейді; шашыраңқы жіптердің шоқтарын орналастыру және бақылау ең қиын болды.

Композитті нығайтатын талшықтар көптеген жаңа процедураларда қолданылады, мысалы:

- 1) түйреуіштер мен дінгектер;
- 2) композиттерден жасалған тәждер мен көпірлерге арналған қаңқалар

5. ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ, ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ:

түсіндіру, демонстрация; бейне конференция, бейне дәріс, шағын топтарда жұмыс; Сабақ тақырыбы бойынша оқу презентациясымен жұмыс, онлайн және офлайн режимде оқу кеңестері, альбомдарда жұмыс.

6. Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7. Әдебиет

1. Е.В.Боровский. С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2. Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3. Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4. Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8. Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау:

Жұмыс кітабында гингивит, периодонтит, пародонт ауруы, идиопатиялық және ісік тәрізді пародонт ауруларын жалпы емдеуге арналған дәрі-дәрмектерге рецепт жазыңыз. СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

СӨС үшін тапсырмалар:

"Пародонт ауруларының заманауи фармакотерапиясы" эссе жазыңыз.

СӨЖ бақылау: формативті бағалау.

№11 сабақ

1. Тақырыбы ; Пародонт ауруларының физиотерапиясы. Пародонт ауруларын кешенді емдеу принциптері.

2. Мақсаты: студенттерді пародонт аурулары бар науқастарды кешенді емдеудегі физиотерапияның орны мен маңыздылығын анықтауға, пародонт ауруларының физиотерапиясында қолданылатын физикалық факторларды жіктеуге үйрету;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар		044-74/ 30 беттің 21 беті

3. Оқыту міндеттері: гингивит, пародонтит және пародонт ауруларын емдеудің тиісті физикалық әдістерін таңдай және қолдана білу.

4. САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ

1. Пародонт ауруларын кешенді емдеудегі физиотерапияның маңызы мен орны.
2. Пародонт ауруларының физиотерапиясында қолданылатын физикалық факторлардың жіктелуі.
3. Пародонт ауруларын кешенді емдеуде физикалық факторларды қолдануға абсолютті және салыстырмалы қарсы көрсеткіштер.
4. Жарықпен емдеу, көрсеткіштер, қолдануға қарсы көрсеткіштер, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, қолдану әдістері.
5. Тұрақты электр тогы, көрсеткіштер, қолдануға қарсы көрсеткіштер, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, қолдану әдістері.
6. Айнымалы электр тогы, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, қолдану әдістері.
7. Магнитотерапия, көрсеткіштер, қолдануға қарсы көрсеткіштер, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, қолдану әдістері.
8. Озон терапиясы, көрсеткіштері, қолдануға қарсы көрсетілімдері, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, қолдану әдістері.
9. Ультрадыбыстық, көрсеткіштер, қолдануға қарсы көрсеткіштер, ауыз қуысының тіндеріне емдік әсер ету механизмі, пародонтологияда ультрадыбысты қолдану әдістері.
10. Пародонт ауруларының физиотерапиясындағы физикалық факторлардың аралас әсері.

Аннотация (тақырыптың қысқаша мазмұны) Физиотерапия-науқастарды емдеу, аурулардың алдын алу және медициналық оңалту үшін қолданылатын табиғи және жасанды түрде жасалатын физикалық факторлардың ағзаға әсерін зерттейтін медицина саласы

УHF терапиясы. Ультра жоғары жиілікті (40 МГц) айнымалы электр өрісін қолдану.

Электр өрісінің әсерінен тіндерде иондардың тербелісі пайда болады, бұл электр энергиясының жылу энергиясына ауысуын тудырады.

УHF электр өрісі: терең тіндерде вазодилатацияны тудырады, қан мен лимфа айналымын белсендіреді

Қан тамырларының өткізгіштігін, фагоцитозды, лейкоциттердің түзілуін арттырады, бұл экссудаттардың тез сіңуіне және ісінудің төмендеуіне ықпал етеді

Метаболизм процестерін, жасушалық және тіндік қорғаныс механизмдерін белсендіреді Дененің реакциясы электр өрісінің қарқындылығына байланысты:

Төмен қарқынды өріс қабынуға қарсы әсер етеді

Орташа қарқындылық өрісі метаболизм процестерін жақсы ынталандырады

Жоғары қарқынды өріс ақуыз молекулаларының АҚ-ға дейін ыдырауына байланысты қабынудың жоғарылауына ықпал етеді

Кешенді терапияның мақсаты: әртүрлі әдістердің, әдістердің, препараттардың терапиялық әсерін күшейту этиологиялық және патогенетикалық диагнозы толық болмаған кезде емдік әсердің ықтималдығын арттыру дозаны азайту және негізгі препараттың жағымсыз әсерін бейтараптандыру;

хирургиялық араласудың жағымсыз салдарын азайту.

пародонтитті емдеудің жалпы принциптері:

Қауіпсіздік принципі

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 22беті

Тиімділік принципі

Бақылау принципі

Науқастың белсенділік принципі

Жоспарлау принципі

Жергілікті қабынуға қарсы препараттар

Мараславин (Pharmachim holding, Болгария) құрамы: құрамында аммоний хлориді мен сірке қышқылы қосылған *astemis pontica*, *Flores carriofyli*, *Fructus piperris nigri*, *Rizoma zingiberis* қайнатпалары бар тұрақтандырылған ерітінді.

РОТОКАН (ВИЛАР, Ресей) құрамы: 2 : 1 : 1 қатынасында түймедақ, календула және мыңжапырақ сұйық сығындыларының қоспасы.

СОЛКОСЕРИЛ стоматологиялық жабысқақ ПАСТА (SOLCO, Швейцария) құрамы: 1 г пастада бұзау қанынан 2,125 мг стандартталған протеинсіздендірілген гемодиализат, 10 мг полидоканол бар.

ПИРАЛВЕКС (Norgine pharma, Франция) құрамы: құрғақ тазартылған ревень натрий сығындысы 5 г., салицил қышқылы 1 г., этил спирті 4,5 г., глицерин 3 г., натрий сахаринаты 0,015 г., карбоксиметилден 0,45 г., су q. s.

ПРОПОСОЛ (Денсаулық, Украина) құрамы: құрамында прополис, глицерин, этил спирті бар жергілікті Аэрозоль.

ПОЛИМИНЕРОЛ (Pharmachim holding, Болгария) құрамы: құрамында Mg, Ca, Na, Cl, F, Br, Fe және т.б. микроэлементтері бар Помори көлінің жатыр сілтілерінің коллоидты тұзды ерітіндісі.

ТАНТУМ ВЕРДЕ (Angelini Francesco, Италия) құрамы: құрамында бензидамин гидрохлориді, басқа ингредиенттер: глицерол, сахарин, натрий бикарбонаты, этил спирті, метилпарабен, полисорбит.

ПАРОДОНТОЦИД (МосФарма) құрамы: мускат шалфей майы, жалбыз майы, фенолсалицилат, тимол, эвгенол, қалампыр майы, натрий фториді; қосалқы компоненттер: PEG -1500, этил спирті 96%, тазартылған су.

Асқабак (Еуропа - Биофарм, Ресей) құрамы: каротиноидтар, токоферолдар, фосфолипидтер, флавоидтар, B1, B2, C, P дәрумені, қаныққан, қанықпаған және полиқанықпаған СКД – пальмитин, стеарин, олеин, линол, линолен, арахидон.

МЕНТОСАНА (ЛЕК, Словения) құрамы: шалфей жапырағының құрғақ сығындысы, шалфей эфир майы, ментол.

Жергілікті микробқа қарсы немесе аралас препараттар

Гексорал (Godecke/parke-davis, Ресей) құрамы: белсенді зат гексетидин.

Гексализ (Doms adrian, Франция) құрамы: белсенді заттар: биклотимол, лизоцим және эноксолон.

ЛАРИПРОНТ (Heinrich mask, Германия) құрамы: белсенді заттар - лизоцим гидрохлориді және деквалиний хлориді.

Метрогил ДЕНТА (Unique pharmaceutical laboratories, Үндістан)

Құрамы: Метронидазол бензоаты Br. Ф., метронидазолға сәйкес келеді-10 мг, хлоргексидин BR ерітіндісі. Ф. (20 %) – 0,25%, суда еритін гель негізі.

ПАРОДИУМ (Pierre fabre medicament, Франция) құрамы: белсенді заттар - хлоргексидин биглюконаты, ревень сығындысы, формальдегид.

ФАРИНГОСЕПТ (Terapia, Румыния) құрамы: белсенді зат - амбазон.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 23беті

САНГВИРИТРИН (ВИЛАР, Ресей) құрамы: белсенді заттар - сангвинарин мен хелетрин алкалоидтарының бисульфаттары, жүрек тәрізді Маклеядан және ұсақ жемісті Маклеядан оқшауланған.

СЕБИДИН (ПОЛФА, Польша) құрамы: белсенді заттар хлоргексидин, аскорбин қышқылы.

СТОПАНГИН (Galena a.s., Чехия) құрамы: белсенді заттар - гексетидин, метилсалицилат, эфир майларының қоспасы.

ФИТОСЕПТ (Zdravle, Югославия) құрамы: белсенді заттар - натрий уснинаты және ментол.

ЭЛУДРИЛ (Pierre fabre medicament, Франция) құрамы: белсенді заттар - хлоргексидин биглюконаты, хлорбутанол, хлороформ, натрий докузаты.

ЭЛЮГЕЛЬ (Pierre fabre medicament, Франция) құрамы: белсенді зат - хлоргексидин биглюконаты.

МУНДИЗАЛ гелі (Мундифарма, Австрия) құрамы: 1 түтікте 696,8 мг салицилат холинi, 800 мг цеталконий хлоридi, құрамында этил бар негiз бар.

ХОЛИСАЛ (Jelfa, Польша) құрамы: 1 түтікте (10 г) 871 мг салицилат холинi, 10 мг цеталконий хлоридi, құрамында этил бар жабысқақ негiз бар.

5. ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ, ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ:

1. Сабақты өткізу форматы: физиотерапия әдістерін көрсету, оқытушының жұмысын бақылау, оқу бейне-фильмдерін, шағын дәрістерді қарау, рецепттер жазу, дәптерлерде физиотерапия схемалары мен алгоритмдерін құрастыру.

Сабақты бақылау: формативті бағалау

СӨЖ үшін тапсырмалар:

6. Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7. Әдебиет

1. Е.В.Боровский. С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2. Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3. Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4. Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8. Сабақты бақылау: СӨЖ үшін тапсырманы жиынтық бағалау:

СӨЖ бақылау: формативті бағалау

СӨС үшін тапсырмалар:

"Пародонттың қабыну ауруларының жарық терапиясы" эссе жазыңыз.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 24беті

СӨЖ бақылау: жиынтық бағалау. Альбомда пародонт ауруларын, физиотерапияға абсолютті және салыстырмалы қарсы көрсеткіштерді емдеу үшін қолданылатын физиотерапиялық әдістерді жіктеу схемаларын сызыңыз.

№12 сабақ

1. Тақырыбы: Пародонт ауруларының жергілікті және жалпы алдын-алу. Хирургиялық емдеуден кейін пародонт патологиясы бар науқастардағы гигиеналық шаралардың ерекшеліктері;

2. Мақсаты: студенттерді профилактикалық медициналық тексерулер жүргізу тәртібін, пародонт тіндерінің патологиясы бар пациенттерді диспансерлеу және диспансерлік бақылау принциптерін оқытады, хирургиялық кезеңді ескере отырып, пародонт ауруларын емдеудің кешенді жоспарын жасау дағдыларын үйретеді.

3. Оқыту міндеттері: қызыл иекқа дәрі-дәрмектерді қолдану әдістемесін, пародонт ауруы бар науқасты тексеру жоспарын құру дағдысын меңгеру., қатты тіс шөгінділерін қолмен жою әдісі., жұмсақ тіс шөгінділерін дөңгелек щеткамен кетіру әдісі.. стоматологиялық науқасты диагностикалық тексеру нәтижелерін бағалау, стоматологиялық науқасты қарау нәтижелерін және зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін жазу

4. САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

1. Қалыпты және патологиядағы пародонт тіндерінің құрылымының, күйінің және жұмыс істеуінің теориялық негіздері;
2. Пародонт ауруларының этиологиясы мен патогенезі, қолданыстағы жіктеу.
3. Пародонт ауруымен ауыратын науқастарды клиникалық тексеру тактикасы, пародонт ауруымен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау кезінде диагностикалық алгоритм және тексеру стандарттары;
4. Пародонттағы консервативті іс-шаралар мен хирургиялық араласуды, пародонт ауруларын оңалту мен алдын-алуды қамтитын кешенді амбулаториялық емдеудің принциптері мен әдістері;
5. Жедел есепке алу-есеп беру құжаттамасы;
6. Диспансерлік бақылауға жататын контингенттер, диспансерлеу кезіндегі нормативтер, диспансерлік есепке алу топтары;
7. пародонтологиялық құралдар жинағы. Қол аспаптарымен, дыбыстық және ультрадыбыстық скейлерлермен тіс шөгінділерін алу.
8. Пародонт ауруларын кешенді емдеудегі жеке гигиенаның рөлі. Кәсіби гигиена. Тіс шөгінділерін кетіруге арналған қол құралдары. Тіс шөгінділерін кетіруге арналған аппараттар. Қателер мен асқынулар.

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: студенттердің пародонт ауруымен ауыратын науқастардың ауру тарихының мультимедиялық презентацияларын ұсынуы және оларды бағалаумен студенттер тобында талқылауы, оқытушының жұмысын бақылау, қаралған оқу бейне-фильмдерін қарау және талқылау, рецепттерге арналған дәптерлерге рецепт жазулар жазу, дәптерлерде емдеудің дифференциалды-диагностикалық схемалары мен алгоритмдерін құрастыру. Сабақты бақылау: жиынтық бағалау

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 25беті

6.Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7.Әдебиет

1.Е.В.Боровский.С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. -
Alma-Ata: Newbook, 2019

2.Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-
басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3.Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-
басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4.Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты
тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу
жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.:
Гетар-Медиа, 2019.

8.Бақылау:

1.Пародонт ауруы бар науқастың ауру тарихын жобалау схемасы. 2.Пародонт ауруы
бар науқасты сұраудағы қателіктер.

2.Тексерудің негізгі әдістерін қолдана отырып, пародонт жағдайын бағалаудағы
қателіктер. 4.Пародонт жағдайын индекстік бағалаудағы қателер.

3.Қосымша зерттеу әдістерін жоспарлаудағы қателіктер.

4.Негізгі және қосымша зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру кезіндегі қателер

5.Пародонт ауруларын жалпы және жергілікті емдеуді жоспарлаудағы қателіктер.

студенттердің пародонт ауруы бар науқастардың ауру тарихының мультимедиялық
презентацияларын ұсынуы және оларды бағалаумен білім алушылар тобында
талқылауы, оқытушының жұмысын бақылау, қаралған оқу бейне-фильмдерін қарау
және талқылау, рецепттерге арналған дәптерлерде рецепт жазуларын жазу, дәптерлерде
емдеудің дифференциалды-диагностикалық схемалары мен алгоритмдерін жасау.

Сабақты бақылау: жиынтық бағалау

"Пародонт ауруларының заманауи фармакотерапиясы" тақырыбы бойынша 10 тест
тапсырмасын құрастыру

СӨЖ бақылау: формативті бағалау..

№13 сабақ

1.Тақырыбы; Пародонт ауруларын хирургиялық емдеудегі асқынулар.Хирургиялық
емдеуден кейін пародонт патологиясы бар науқастардағы гигиеналық шаралардың
ерекшеліктері.

2.Мақсаты: сабақ соңында студент қабілетті болады: науқастағы симптомдар кешенін
анықтаңыз және оны аурудың сипаттамасымен байланыстырыңыз, нозологиялық
диагноз қойыңыз.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 26беті

3. Оқу міндеттері: ультрадыбыстық скейлермен тіс шөгінділерін алып тастай білу., гингивальды таңғышты дайындаңыз және жағыңыз, субгингивальды тіс тасының, пародонт қалтасынан бөлінудің болуын анықтаңыз., пародонт ауруы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз.,

4. САБАҚҚА ДАЙЫНДЫҚ СҰРАҚТАРЫ:

1. Пародонтальды қалталарды жабық кюретаждау көрсеткіші.
2. Пародонтальды қалталарды ашық кюретаждау көрсеткіші.
3. Пародонт қалталарын дайындаудың басты мақсаты.
4. Пародонтитті хирургиялық емдеу әдісін таңдау критерийі.
5. Пародонт ауруларын хирургиялық емдеудегі асқынулар.

Пародонтқа мыналар жатады: қызыл иек, тіс түбірін сүйек ұясымен байланыстыратын пародонтальды байлам, альвеолярлы процестердің сүйек тіндері және тіс түбірінің цементі. Бүгінгі таңда пародонт патологиялары әлемде жетекші орын алады. Кейбір аймақтарда аурушандық деңгейі 95% жетеді. Қабыну процесі пародонтальды құрылымдарды бұзады және көбінесе стоматологиялық процедуралардың көпшілігін мүмкін емес етеді: қарапайым пломбадан имплантацияға дейін. қызыл иек мен жақ сүйектерін емдеу кешенді тәсілді қажет етеді, мұнда терапиямен қатар пародонтальды хирургия да қатысады.

Дәрігердің кәсіби щеткасы

Пародонт ауруларын хирургиялық емдеу-мақсаттар

Әдетте консервативті терапия жүргізілгеннен кейін хирургиялық араласуға жүгінеді.

Процедураның мақсаты-инфекциялық ошақтарды және пародонт тіндеріндегі қабыну процесін қолдайтын бактериялардың жиналуын жою, сондай-ақ ақауларды түзету:

Тістерді шөгінділердің барлық түрлерінен тазарту (жұмсақ және қатты);

Тамыр бетін субгингивальды өңдеу;

Түйіршіктерді жою;

пародонтальды қалталарды жою — тіс бляшкалары жиналатын орындар;

қызыл иек рецессиясын түзету;

Пародонт ауруларын хирургиялық емдеу

Гингивальды контурдың қалыптасуы;

Қалтаны деэпитализациялау;

қызыл иекдың қалпына келу қабілетін арттыру.

Пародонт ауруларын хирургиялық емдеудің негізгі принциптері

Пародонт хирургиясы көптеген нюанстар мен қиындықтарды қамтиды. Операция жасамас бұрын науқасты мұқият тексеру жүргізіледі. Диагностиканың аппараттық және радиологиялық процедуралары тағайындалады. Дәрігер операцияны жоспарлаудың барлық аспектілерін ескеруі керек:

Науқастың жасы;

Жалпы және жүйелі аурулардың болуы;

Жақ сүйегінің топографиясы;

қызыл иек тінінің кератинделген көлемінің кератинделмегенге қатынасы.

пародонтальды хирургия және қызыл иектің диагностикасы. Операциялық араласу тиімділік, қарапайымдылық және болжау принципі бойынша құрылады. Бекітілген қызыл иекдың сау аймақтары мен аймақтары мүмкіндігінше сақталады. Сүйектің

жалаңаштануы жеткілікті визуализация және патологиялық аймақтарға еркін қол жеткізу үшін минималды түрде жүзеге асырылады.

Пародонт ауруларын хирургиялық емдеу әдістері

Қабыну пародонт ауруының туа біткен немесе жүре пайда болған ақаулары мен патологияларын кешенді емдеуде қолданылатын барлық операциялық әдістерді 2 негізгі кіші топқа бөлуге болады: пародонтальды қалтаны жою және ауыз қуысын түзету.

Бірінші топшаға хирургиялық әдістер кіреді

Кюретаж;

НРТ;

Патч операциялары;

Гингивэктомия.

Екінші кіші топтың араласуын шартты түрде пластикалық деп санауға болады:

Вестибулопластика;

Рецессияны түзету;

Барлық түрдегі Френулопластика.

Кюретаж

пародонтальды хирургия

Бұл қабыну нәтижесінде пайда болған пародонтальды қалтаны жабық және ашық (жұмсақ тіндердің бөлінуімен) субгингивальды тазарту процедурасы. Кюретаждың мақсаты-қалтаны жою және қабынудың барлық көздерін жою. Ол үшін арнайы құралдардың көмегімен барлық шөгінділер, бактериялардың жиналуы, өлі тін, тамыр тінінің (цементтің) зақымдалған бөлшектері пародонтальды қалтадан шығарылады. пародонтальды қалтаның тереңдігі төрт миллиметрден аспайтын жағдайда кюретажға жүгінуге болады, ал сүйек қалталары жоқ, қызыл иек тіндері өте тығыз, тістердің қозғалғыштығы анықталмаған және науқаста жедел түрде қабыну процестері жоқ. Неғұрлым күрделі жағдайда операцияның патч әдісін қолданған жөн.

Гингивэктомия

пародонтит кезінде қызыл иекке Операция жасау

Операцияның бұл түрі оның патологиялық өсуі кезінде қызыл иекдің шеткі бөлігін алып тастауды қамтиды. Клиникалық көрініске және көрсеткіштерге байланысты пародонтальды хирургияда гингивэктомияның үш түрі қолданылады: радикалды, толық және ішінара. Бұл операциялық әдіс келесі жағдайларда қолданылады:

Тереңдігі 5 мм-ден асатын пародонт қалталарының болуы;

Белгіленген гипертрофиялық гингивит;

Жұмсақ тіндердің фиброзы;

Тістердің тәждік бөлігін ұлғайту қажеттілігі.

Қызыл иекке жамау операциясы

Пародонт патч операциялары

пародонтит пен пародонт ауруы кезінде кешенді емдеу көбінесе бұзылған тірек тінін қалпына келтіру және тереңдігі 6 мм – ден асатын пародонтальды қалтаны алып тастау үшін патч-операцияларды қамтиды. бұл араласудың негізгі мақсаты-жоғалған дәнекер тінінің бекітілуін қалпына келтіру және сүйек өсуін белсендіру.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар		044-74/ 30 беттің 28беті

Операция кезінде сүйек тінін жалаңаштап, қызыл иек қақпағы пайда болады және еңкейеді. қызыл иек қақпағының, тіс тамырларының, түзілген сүйек қалталарының артқы жағын мұқият тазалау және өңдеу жүргізіледі.

Гингивальды рецессияны жою операциялары патч әдісімен де жүзеге асырылады.

Пародонт хирургиясы

Патч операциялары ондаған түрлі тәсілдермен жүзеге асырылады. Бұл емдеу әдісінің сөзсіз артықшылықтары бар: патологиялық тіндерді толығымен алып тастау және емдеудің тұрақты нәтижесі.

Френулотомия, Френулэктомия және Френулопластика

Еріннің немесе тілдің қысқартылған френулуындағы ақауды түзетудің көптеген әдістері бар: Френулотомия — френулумды көлденең кесу операциясы.

Пародонттың қабыну ауруларын хирургиялық емдеу пародонт ауруларын хирургиялық емдеу

Френулэктомия френулумды, соның ішінде диастеманың дамуына түрткі болған альвеолярлы процеске бекітілген бөлікті толығымен алып тастауды қамтиды. Операция кезінде френулумның екі жағында екі жарты айлық кесу жасалады және френулум компактоостеотомиямен бірге жойылады. Содан кейін жара тігіледі.

пародонтитті емдеу хирургия

Френулопластика. Операцияның бұл түрі френулум қозғалатын, ұзартылатын, бірақ толығымен жойылмайтын және бөлінбейтін пластикалық әдістерге жатады.

Френулопластиканың бірнеше нұсқалары бар. Ең танымал — Лимберг әдісі, онда хирургиялық араласу кезінде френулум орталықта тігінен кесіліп, содан кейін "Z" түрінде бөлінген френулумның шеттерінен бұрышпен тағы 2 кесу жасалады.

Осыдан кейін пайда болған қақпақтар қабыршақтанып, бір-біріне қарай жылжиды және тігіледі.

Френулопластика

Вестибулопластика

Вестибулопластика

Бұл жұмсақ тіндердің көлемін ұлғайтуға бағытталған ауыз қуысын кеңейту және тереңдету үшін пластикалық хирургия. Кішкентай вестибуль проблемасы қызыл иекдың қатты тартылуымен байланысты, сондықтан мұндай науқастарда пародонттың қабыну патологиялары жиі дамиды. Сонымен қатар, бұл ақау белгілі бір қолайсыздықтар мен проблемаларды тудырады.

пародонтальды аурулар болған кезде мұндай операция емдеу процесін жеделдетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ауыз қуысын түзету арқылы пациент протездеу және имплантациялау, ортодонтиялық құрылымдарды орнату, логопедиялық проблемалардан аулақ бола алады.

Операция бұлшықеттер мен жұмсақ қызыл иек тіндерін бірнеше әдіспен жылжыту әдісімен жасалады.

Операциядан кейінгі кезең

Пародонтология

Операциядан кейінгі қалпына келтіру кезеңі көптеген аспектілерге байланысты:

Хирургиялық араласу көлемі;

Операцияның ерекшеліктері;

Пародонт пен сүйек тіндерінің зақымдану дәрежесі;

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар		044-74/ 30 беттің 29беті

Науқастың жалпы жағдайы, жүйелік аурулардың, иммунитеттің, ағзаның ерекшеліктері;
 Науқасты операцияға дайындау;
 Пациенттің дәрігердің ұсынымдарын сақтауы;
 Әрі қарай емдеу: терапиялық, физиотерапиялық, ортопедиялық.
 Орташа алғанда, жараның жазылу кезеңі 7-10 күнді алады. Сол кезеңде, Егер сіңірілмейтін жіптер қолданылса, тігістер де алынып тасталады.
 Тігістерден кейін жараның беті суару әдісімен немесе ванналар түрінде антисептикалық ерітінділермен өңделеді. Мұндай емдеу бірнеше күн бойы жүргізілуі керек.
 пародонтология-операциядан кейінгі кезең
 Сондай-ақ, кейде дәрігерлер құрамында хлоргексидин, метронидазол және линкомицин бар стоматологиялық қорғаныс пленкасын қолдануды тағайындайды. Бұл пленкалар жақсы ұстайды, жақсы жабысады, қолдануға оңай және жараны сілекей мен микробтардан қорғайды. Мұндай пленкалар ісіну мен қабынуды жеңілдетеді. Ісінуді азайту үшін операциядан кейін бірден суық компрессі қолдануға болады. Сондай-ақ, дәрігер Бактерияға қарсы және қабынуға қарсы препараттарды, антибиотиктерді, сондай-ақ ауырсынуды басатын дәрілерді тағайындай алады. Дәрі-дәрмектерді қабылдау ұзақтығын дәрігер келіседі және операция көлеміне, тіндердің қалпына келу жылдамдығына байланысты. пародонтальды операциядан кейін физиотерапияны тағайындауға болады. Бұл жараның тез жазылуына және дезинфекциялануына ықпал етеді. Әдетте мұндай жағдайларда UHF немесе гелий-неон лазері қолданылады. операциядан кейінгі физиотерапия пародонтология пародонтальды хирургиялық емдеу жүргізілгеннен кейін пациент дәрігер тағайындаған барлық ұсыныстарды орындауы керек:
 Жұмсақ қылшықты щеткамен жұмсақ щетка;
 Ауызды белсенді түрде шаюға болмайды; операциядан кейінгі алғашқы күндері бу бөлмелеріне, бассейндерге, солярийге және спортзалға баруға болмайды;
 Тігістердің сәйкес келмеуі үшін аузыңызды айқайлап немесе белсенді мимикамен ауыртпаңыз, түтіктен немесе бөтелкенің мойнынан сусындар ішпеңіз;
 Тамақты жылы, жұмсақ тұтыну керек;
 Жараны емдеу кезеңінде темекі шегу мен алкогольді де алып тастау керек.
 Пародонт ауруларын хирургиялық емдеудегі асқынулар
 Хирургиялық пародонтальды емдеудегі асқынулар пациент дәрігердің ұсынымдарын сақтамаған кезде немесе пациенттің денесінің жеке ерекшеліктері, жүйелік аурулардың болуы кезінде ғана пайда болуы мүмкін.
 Пародонт ауруларын хирургиялық емдеудегі асқынулар
 Араласудан кейінгі алғашқы күндерде келесі құбылыстар байқалуы мүмкін:
 Ауру;
 Ісіну;
 Қан кету;
 Операция жасалған аймақта бетте гематомалардың пайда болуы; тістердің қозғалғыштығы. Бұл тіндердің сауығуы мен тістердің тұрақтануы пайда болғаннан кейін 2-3 аптадан кейін өтеді.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Терапиялық және балалар стоматология» кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік ұсыныстар	044-74/ 30 беттің 30беті

Бұл белгілердің барлығы уақытша болып табылады және олар күн сайын аз байқалуы керек. Егер бұл көріністер жойылмаса, ауырсыну мен қабыну, ісіну күшейсе, онда сіз дереу емдеуші дәрігермен кеңесуіңіз керек.

Асқинулардың тағы бір белгісі, егер бұл жағдай 1,5 — 2 апта ішінде жойылмаса, жақ бұлшықеттеріндегі кернеу деп санауға болады.

5. Оқыту және оқыту әдістері, технологиялары: түсіндіру, демонстрация; бейне конференц-байланыс, бейне-дәріс, шағын топтарда жұмыс істеу; сабақ тақырыбы бойынша оқу презентациясымен жұмыс, онлайн және офлайн режимде оқу кеңестері, альбомдарда жұмыс істеу.

6. Бағалау әдістері: ауызша сауалнама және тестілеу

7. Әдебиет

1. Е.В.Боровский. С. терапиялық стоматология. Т. 1: оқулық / Е.В.Боровский басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019

2. Е.В.Боровский .С. терапиялық стоматология. Т. 2: оқулық. Е.В.Боровский. - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

3. Е.В.Боровский С. терапиялық стоматология. Т. 3: оқулық / Е.В.Боровский - 3-басылым. - Alma-Ata: Newbook, 2019.

Қосымша:

4. Максимовский, Ю. М. терапиялық стоматология. Кариесология және тістің қатты тонусының аурулары. Эндодонтия: практикалық іс-шараларға арналған нұсқаулық. оқу жағдайы. / Ю. М. Максимовский, А.С. Митронин; ред. Ю. М. Максимовский. - М.: Гетар-Медиа, 2019.

8. Бақылау: жиынтық бағалау